

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΤΑ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΑ ΤΟΥ
Γ.Ν.Α ΛΑΪΚΟ**

ΑΘΗΝΑ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΤΑ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΑ ΤΟΥ Γ.Ν.Α. ΛΑΪΚΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ :

1.1 Κώδικας νοσηλευτικής ηθικής και δεοντολογίας	1
1.2 Το δικαίωμα της ενημερωμένης συγκατάθεσης.	4
1.3 Δικαιώματα- υποχρεώσεις εργαζομένων στα χειρουργεία.	4

ΘΕΜΑΤΑ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΩΝ

2. Ποιότητα του αέρα στα χειρουργεία	4
3. Ζώνες κυκλοφορίας Χειρουργείου.	5
3.1 Οδηγίες κυκλοφορίας στο Χειρουργείο	6
3.2 Οδηγίες Ενδυμασίας στο Χειρουργείο	6
4. Καθηκοντολόγια προσωπικού χειρουργείου	
4.1 Προϊστάμενος Νοσηλευτής Χειρουργείου	7
4.2 Αναπληρωτής Προϊστάμενος Χειρουργείου	8
4.3 Κλινικός Εκπαιδευτής Χειρουργείου	8
4.4 Καθήκοντα Νοσηλευτή Κυκλοφορίας	9
4.5 Καθήκοντα Νοσηλευτή Εργαλειοδοσίας	10
4.6 Καθήκοντα Μεταφορέων Ασθενών Τομέα Χειρουργείων.	11
4.7 Καθήκοντα Βοηθών Θαλάμου Τομέα Χειρουργείων.	12
4.8 Καθήκοντα Γραμματέα Τομέα Χειρουργείων	13
4.9 Καθήκοντα Προσωπικού Καθαριότητας	
5. Καθηκοντολόγια προσωπικού αναισθησιολογικού τμήματος	
5.1 Καθήκοντα του Νοσηλευτή Προϊστάμενου αναισθησιολογικού τμήματος	
5.2 Καθήκοντα του Νοσηλευτή αναισθησιολογικού τμήματος	
6. Κανόνες συμπεριφοράς προσωπικού χειρουργείου	14
7. Συμπεριφορά και υποχρεώσεις για επισκέπτες- παρατηρητές χειρουργικής επέμβασης (φοιτητές- ιατρικοί αντιπρόσωποι κ.λ.π)	14
7.1 Επισκέπτες - παρατηρητές χειρουργικής επέμβασης (φοιτητές- ιατρικοί αντιπρόσωποι)	14
6.2 Επισκέπτες ιατρικοί αντιπρόσωποι	15
8. Μεταφορά ασθενών από και προς το χειρουργείο.	16
8.1 Μεταφορά αρρώστου από τη νοσηλευτική μονάδα στο χειρουργείο.	16
8.2 Ενδυμασία χειρουργικού ασθενούς	16
8.3 Έντυπα που συνοδεύουν τον ασθενή στο χειρουργείο	17
8.4 Μεταφορά ασθενούς από το χώρο υποδοχής έως το χειρουργικό τραπέζι	17
8.5 Αποχώρηση ασθενούς από την αίθουσα χειρουργείου	18

ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

10. Χειρουργική αντισηψία χεριών	18
10.1 Προετοιμασία	19

10.2	Αντισηπτικά μέσα και βούρτσες	19
10.3	Τεχνική προεγχειρητικής αντισηψίας των χεριών	19
11.	Προετοιμασία χειρουργικού πεδίου.	20
12.	Καθαριότητα και απολύμανση στο χώρο του χειρουργείου.	20
12.1	Μέθοδος σφουγγαρίσματος με τη μέθοδο του διπλού κουβά.	20
12.2	Τεχνική πλυσίματος ειδών υγιεινής.	21
12.3	Τεχνικός εξοπλισμός: υλικά καθαρισμού και απολύμανσης	21
12.4	Διάκριση αντικειμένων και επιφανειών (Κατά Spaulding).	21
12.5	Ασφαλής χρήση απολυμαντικών για επιφάνειες.	22
12.6	Καθαρισμός κηλίδας αίματος σε επιφάνειες.	22
12.7	Μέτρα ατομικής προστασίας.	22
13.	Διαχείριση επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων.	23
14.	Επιπρόσθετα μέτρα σε περίπτωση σηπτικού ή μολυσματικού χειρουργείου.	23
14.1	Ενέργειες πριν την επέμβαση.	23
14.2	Κατά τη διάρκεια της επέμβασης.	24
14.3	Μετά την επέμβαση	25
15.	Διαχείριση ακάθαρτου ιματισμού.	
15.1	Διαχείριση και συλλογή του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού στη χειρουργική αίθουσα.	25
15.2	Μεταφορά - απομάκρυνση του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού από το χειρουργείο.	26
16.	Συστάσεις για την πρόληψη των χειρουργικών λοιμώξεων.	26
16.1	Προετοιμασία του ασθενή.	26
16.2	Αντισηψία χεριών/αντιβραχίων για τα μέλη της χειρουργικής ομάδας.	27
16.3	Διαχείριση προσωπικού που έχει μολυνθεί ή αποικισθεί.	27
16.4	Αντιμικροβιακή προφύλαξη.	27
17.	Κατά την επέμβαση.	28
17.1	Αερισμός.	28
17.2	Καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών του χώρου.	28
17.3	Μικροβιολογική δειγματοληψία.	29
17.4	Αποστείρωση χειρουργικών εργαλείων.	29
17.5	Χειρουργικές ποδιές και οθώνια.	29
18.	Ασηψία και χειρουργική τεχνική.	29
19.	Μετεγχειρητική φροντίδα τομής.	30
20.	Επαγγελματική έκθεση στους αιματογενώς μεταδιδόμενους παράγοντες HIV, HBV, HCV. Πρόληψη & αντιμετώπιση.	30
20.1	Τρόποι μετάδοσης.	30
20.2	Γενικά μέτρα προφύλαξης.	30
20.3	Πρωτόκολλο αντιμετώπισης επαγγελματικής έκθεσης στους αιματογενώς μεταδιδόμενους παράγοντες HIV, HBV, HCV.	31
20.4	Που να απευθυνθείτε αν εκτεθείτε σε HBV, HCV ή HIV.	33
21.	Δέσμες μέτρων ελέγχου και πρόληψης διασποράς λοιμώξεων στους χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας.	33
21.1	Πότε πρέπει να εφαρμόζεται η υγιεινή των χεριών (τα 5 βήματα για την υγιεινή των χεριών).	33
21.2	Κανόνες σωστής εφαρμογής της υγιεινής των χεριών.	33

21.3	Χρήση γαντιών.	33
21.3.1	Γάντια απαιτούνται.	34
21.3.2	Τα γάντια αλλάζονται.	34
21.3.3	Γενικές παρατηρήσεις.	34
22.	Βασικές Προφυλάξεις.	34
22.1	Πότε εφαρμόζονται οι γενικές προφυλάξεις.	34
22.2	Ποια στοιχεία περιλαμβάνουν οι βασικές προφυλάξεις.	34
23.	Αερογενείς προφυλάξεις.	35
23.1.	Πότε εφαρμόζονται οι αερογενείς προφυλάξεις.	35
23.2.	Ποια στοιχεία περιλαμβάνουν οι αερογενείς προφυλάξεις.	35
24.	Προφυλάξεις επαφής.	35
24.1.	Πότε εφαρμόζονται οι προφυλάξεις επαφής.	35
24.2.	Ποια στοιχεία περιλαμβάνουν οι προφυλάξεις επαφής.	35
25.	Προφυλάξεις από νοσήματα που μεταδίδονται με σταγονίδια.	35
25.1.	Πότε εφαρμόζονται οι προφυλάξεις σταγονιδίων.	35
25.2.	Ποια στοιχεία περιλαμβάνουν οι προφυλάξεις σταγονιδίων	35

ΔΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

26.	Πρωτόκολλο λίστας ελέγχου για την ασφάλεια στις χειρουργικές επεμβάσεις (Surgical Safety Checklist).	36
27.	Ηλεκτροχειρουργική ασφάλεια.	38
28.	Ίσχαιμη περίδεση με αεροθάλαμο συμπίεσης (Τοποθέτηση Tourniquet).	39
29.	Οδηγίες καταμέτρησης εφοδίων χειρουργικής επέμβασης.	41
30.	Στάδια διαχείρισης χειρουργικών παρασκευασμάτων.	42
30.1.	Σήμανση του παρασκευάσματος.	

ΥΛΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

31.	Ορθή χρήση και διαχείριση ιματισμού.	43
31.1.	Έντυπο υπολογισμού αναγκών αποστειρωμένου ιματισμού χειρουργείου.	43
32.	Διαχείριση χειρουργικών εργαλείων.	

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ

33.	Η διαχείριση των καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης.	45
33.1	Φάση Α΄	45
33.2	Φάση Β΄	45
33.3	Φάση Γ΄	46
33.3.1	Ενέργειες πριν την εκδήλωση του γεγονότος	46
33.3.2	Ενέργειες κατά την αντιμετώπιση του γεγονότος	47
33.3.3	Ενέργειες μετά την ολοκλήρωση αντιμετώπισης του γεγονότος	48
34.	Πρωτόκολλο ενεργειών για αντιμετώπιση σεισμού.	49
35.	Πρωτόκολλο ενεργειών για αντιμετώπιση χειρουργικής πυρκαγιάς ή έκρηξης	50
35.1	Πυροπροστασία	51

35.2 Οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου	52
36. Πρωτόκολλο ενεργειών σε διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος.	52
37. Πρωτόκολλο ενεργειών για αντιμετώπιση διαρροής τοξικών και εύφλεκτων αερίων.	53
38. Πρωτόκολλο ενεργειών για αντιμετώπιση μαζικών ατυχημάτων και καταστροφών	53

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΩΝ

1. Έντυπο ελέγχου περιεγχειρητικού προσανατολισμού νοσηλευτών Γ.Ν.Α Λαϊκό.	55
2. Έντυπο ελέγχου περιεγχειρητικού προσανατολισμού φοιτητών Γ.Ν.Α Λαϊκό.	58